

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/205/2019
Identifikačné číslo spisu: 1212220809
Dátum vydania rozhodnutia: 21.10.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1212220809.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu mal. H. E., nar. XX. T. XXXX a zomr. X. F. XXXX, zastúpeného zákonnými zástupcami: D., F. E. a E. E., obomi bývajúcimi v B., R. X, a zastúpenými JUDr. Oskarom Chnápkom, advokátom v Banskej Bystrici, Komenského 3, proti žalovanej Univerzitnej nemocnici Bratislava, so sídlom v Bratislave, Pažitková 4, IČO: 31 813 861, za účasti intervenienta na strane žalovanej: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom v Bratislave, Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700, o náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, vedenom Okresným súdom Bratislava II pod sp. zn. 51 C 153/2012, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 21. marca 2019 sp. zn. 9 Co 80/2018, takto

rozhodol:

Dovolacie konanie zastavuje.

Žalovanej a intervenientovi na strane žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“, alebo „okresný súd“) rozsudkom z 29. novembra 2017 č. k. 51 C 153/2012 - 516 zaviazal žalovanú k povinnosti zaplatiť žalobcovi istinu 186 823,20 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 186 823,20 eur od 8. augusta 2012 do zaplataenia, a to všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšku okresný súd žalobu zamietol a žalobcovi priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o ktorej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na § 193 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), § 18 ods. 1 písm. b/ bod 1, § 50 ods. 2 písm. a/, § 64 ods. 2 písm. b/ zákona č. 581/2004 Z.z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 581/2004 Z.z.“), § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 420 ods. 1, § 427, § 441, § 444 Občianskeho zákonníka, § 3, § 4, § 5 ods. 1, 2, 4, 5 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní

rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z.z.“) a o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 21. marca 2019 sp. zn. 9 Co 80/2018 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, že zaviazal žalovanú na povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 140 117,40 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 23. novembra 2012 do zaplataenia, a to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol a žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na § 420 ods. 1, 3, § 441 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 1, § 5 ods. 1, 5, § 6 ods. 1, 2, 3, § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. a o náhrade trov konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala 28. júna 2019 žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie s tým, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu závisel od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.) a navrhla rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. V priebehu dovolacieho konania žalobca X. F. XXXX zomrel (úmrtie zapísané v knihe úmrtí matričného úradu mesta Skalica, zväzok XX ročník 2020, strana 143, por. č. 88).

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) skúmal najskôr, či sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania (§ 161 C.s.p. v spojení s § 438 ods. 1 C.s.p.) a zistil, že tieto podmienky konania nie sú splnené.

6. Podľa § 61 C.s.p. procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

7. Podľa § 62 C.s.p. ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

8. Podľa § 63 ods. 1 C.s.p. ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

9. Podľa § 63 ods. 2 C.s.p. v konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

10. V prejednávanej veci žalobca v priebehu dovolacieho konania zomrel. Táto skutočnosť mala za následok stratu jeho procesnej subjektivity ako jednej z procesných podmienok dovolacieho konania. Dovolací súd v zmysle citovaného ustanovenia § 63 ods. 1 C. s. p. skúmal, či má dovolacie konanie zastaviť alebo či v ňom môže pokračovať.

11. Pre posúdenie, či v dovolacom konaní možno pokračovať s prípadnými právnymi nástupcami žalobcu, bola rozhodujúca povaha veci, teda povaha uplatňovaného nároku. Prítom povahou veci treba rozumieť hmotnoprávnu povahu predmetu konania. Povaha veci neumožňuje v konaní pokračovať predovšetkým vtedy, ak práva a povinnosti, o ktoré v konaní ide, neprechádzajú na právnych nástupcov alebo vtedy, ak smrťou strany sporu dochádza podľa hmotného práva k zániku právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide. V zmysle § 63 ods. 2 C.s.p. súd v konaní pokračuje najmä vtedy, keď sa jedná o majetkový spor.

12. V danom prípade mal byť predmetom dovolacieho prieskumu rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie ohľadne priznania náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 444 Občianskeho zákonníka, ktorú si žalobca uplatňoval z dôvodu vzniku ujmy na

jeho zdraví v súvislosti s porušením povinností žalovanej. Žalobcom uplatnený nárok je úzko a výlučne spätý s jeho osobou, preto ním uplatnený (osobný) nárok z hľadiska hmotnoprávneho jeho smrťou zanikol (§ 579 ods. 2 druhá časť vety za bodkočiarkou Občianskeho zákonníka) a povaha veci vylučuje, aby bolo možné v dovolacom konaní pokračovať s prípadnými právnymi nástupcami žalobcu. Najvyššiemu súdu tak neostalo iné, než dovolacie konanie zastaviť (§ 63 ods. 1 v spojení s § 438 ods. 1 C.s.p.).

13. O náhrade trov dovolacieho konania bolo potom rozhodnuté podľa § 453 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 256 ods. 1 C.s.p. (a contrario), keďže stratu procesnej subjektivity žalobcu nemožno z povahy veci považovať za dôvod procesného zavinenia na zastavení konania.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.